

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Sacrorvm Ritvvm Et Caeremoniarvm

Vinitor, Gerlacus

Coloniae Agrippinae, 1656

Caput IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9459

CAPUT IV.

*Mundities
& honestas
paramento-
rum sacro-
rum proci-
tanda.*

§. 1. **E**T ne Sacerdotum sordibus res sacro-
sancta in oculis quoque vulgi vilef-
cat, & *maledictio*, quam Deus minatur, *opus*
suum negligenter facientes feriat, volumus, &
quibuscunque Civitatis & Archidiocesis
Nostræ Presbyteris severè præcipimus, ut
omnes tremendum Missæ sacrificium celebra-
turi, mundis honestisque Altaris ornamentis,
vasis, Calicibus, Patenis Pontificali Ritu con-
secratis, benedictis Corporalibus, Pallis, Pu-
rificatorijs, vestibus item similiter benedictis,
nitidis pariter & integris, Romano, aut sal-
tem novo ad Romanum renovato Colonienfi
Missali, nunquam solis candelis sebaccis in Al-
tari, sed cum eis, vel sine eis, semper duobus
minimum decentis formæ ceteis, in festis au-
tem solennioribus etiam pluribus, ante Evan-
gelium S. Ioannis, vel aliud si dicendum fue-
rit, in fine Missæ plenè lectam, non extinguen-
dis, utantur.

*1er. cap. 48. vers. 10. Concil. Trid Sess. 22 in decreto de
observ. & cust. in celeb. Missæ. supra hoc tit. cap. 3. §. 1. 2.
3 & 4.*

*Velo & Bur-
santendum
& locus pro
prius para-
mentorum
aptandus*

§. 2. Omnes etiam Sacerdotes deinceps ve-
lum ad cooperiendum Calicem adhibeant,
quod quò pretiosius, eò erit convenientius;
item Bursa seu involuero pro Corporali in ea
recondendo, nec post sacrificium Missæ per-
actum hæc, neque Missale unquam in Altari
relinquantur, quod sicut & alia Sacerdotis in-
dumenta ad Sacristiam aut armarium repor-
tari,

tari, ſemperq; ſuis clauſtris, ligulis, ſeu funi-
culis, clauſum, ut diutiùs mundum & inte-
grum conſeruetur, præcipimus.

§ 3. Severiſſimis quoque ſub pœnis prohi-
bemus, ne ſacrificans ullus, aut ejus miniſtri
in Altari, quando in eo Divina litatur Hoſtia;
neque in principio, vel fine: quod valdè in-
decorum cenſetur: Strophium ſeu Sudario-
lum, ad emungendas nares, deponant; ſed po-
tiùs ſub Planeta ſeu Caſula è cingulo ad dex-
teram ſuſpendant; Pileum verò, Biretum,
Chirothecas, Claves, Breviarium, Diurnale,
& alios libros à Miſſali diverſos, Beſſam ſeu
Almutiam, vel Epomidem Celebrantis, ut vi-
deatur Canonicus, vel id genus alia, quæ ad
ipſum Miſſæ ſacrificium, vel Altaris orna-
mentum non pertinent, extra Aram collocent,
quin etiam Caſulam cum Alba, Amictu, Cin-
gulo & Miſſali, quæ Sacerdos ad Sacrificium
adhibuit, ibidem relinqui vetamus, ſed ad Sa-
crarium referri, & ſingula honeſtè complica-
ta in ſcrinio aut armario recondi præcipimus
ſub pœna unius floreni Colonienſis à Paſtore
ſeu Vice-Paſtore, ſeu quovis alio ſacerdote
ad opus Fabricæ Eccleſiæ loci ſolvendi, quoties
dicta instrumenta in Altari reperta fuerint: ea
duplicabitur pœna, ſi ſuperiùs dicta, vel alia
quæ ad ornamentum Altaris minimè pertinent
in illo reſoſita, etiam extra tempus Divini of-
ficij, patiantur: Quod enim Regius Pſalter de
Dei Templo enunciavit, *Domum tuam decet*
Sanctitudo Domine. id de omni ſacroſanctæ do-
mus ſupelleſtile ad Miſſæ uſum maximè di-
recta, quilibet exterioris interioriſve mundi-
tici cultor piè interpretabitur.

*Supellex in
Altari non
toleranda*

Pſalm. 92.

Infrà part. 3. tit. 9. cap. 3. §. 17.

§. 4. Por-

Capiti &
pedum tegu-
mentum
ac Rochetti
forma.

Decretum
sacra Rituum
Congrega-
tionis præ-
fixum Missa-
li Romano

§. 4. Porro Sacerdotem celebrantem ob majorem honestatem ac decorem oportet esse calceatum, & caput ejus apertum ac nudum; nullus enim inquit Zacharias Pontifex Maximus, Episcopus, Presbyter, aut Diaconus ad solennia Missarum celebranda præsumat cum baculo introire, aut velato capite Altari Dei assistere; quoniam & Apostolus prohibet viros velato capite orare in Ecclesia: & qui temerè præsumserit, communionem privetur. Nec Episcopus Diocesanus, nec cujusvis Ordinis Prælati, ob senectutem sacrificantis, loci frigus, infirmitatis, vel aliam similem causam licet manifestam, sine peculiari facultate Apostolica, potest sacrificandi capite tecto pileolo, usque ad consecrationem facere potestatem, id enim his verbis vetatur, *Nemo audeat uti pileolo in celebratione Missarum sine expressa licentia Sedis Apostolica, non obstante quacunque contraria consuetudine.* Sicuti videre est in decreto sacra Rituum Congregationis, præfixo Missali Romano. Quo item decreto disertè prohibetur usus Rochetti, exceptis tamen quibus de iure competit. Et præter hos, statuimus & declaramus, nemini licere inservire, aut assistere in celebratione Missarum aut divinorum officiorum cum Rochetto, neque cum cotta, id est, superpelliceo habente manicas angustas instar Rochetti; & idem servandum est in Concionibus. Quæ omnia in quibuscunque Civitatis & Archidiocesis Nostræ Colonienfis, præsertim cujusvis Ordinis Regularium, Ecclesijs diligenter & inviolatè præcipimus observari, nullo exemptionis vel quovis alio privilegio, quavis etiã verborum forma concepto, illis suffragante.

¶ nullus Episcopus de consecrat. dist. 8.

CAPVT V.